

REKABET ÇALIŞTAYI

12 Mart 2004 – Sabancı Üniversitesi

TÜSİAD-SÜ Rekabet Forumu Direktörü Prof. Dr. Gündüz Ulusoy'un açılış ve tanıtım konuşması ile başlayan Çalıştay'da dört sunuma yer verildi. İlk sunumu yapan Ulusal Rekabet Araştırmalar Kurumu Direktörü Sn. Melih Bulu (URAK), URAK'ı tanıttıktan sonra kümelenme yaklaşımı ve bu yaklaşımın Türkiye'de uygulamaları hakkında katılımcılara bilgi verdi. ODTÜ öğretim üyesi Doç. Dr. Özlem Öz tarafından yapılan ikinci sunum Porter Modeli'nin tanıtılması ve incelenmesi üzerine idi. Daha sonra İTÜ İşletme Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Füsün Ülengin uluslararası rekabet ölçümleri konulu bir sunum yaptı. Günün son sunumunda Sabancı Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Muhittin Oral katılımcılara model bazlı kurumsal rekabet analizi konusunda bilgi verdi.

Sunumların ardından geçilen son oturumda gün boyu ortaya atılan argümanların özetlenmesine ve çalışmanın devamına bir yön verilmesine çalışıldı. Prof. Dr. Gündüz Ulusoy katılımcılara Rekabet Forumu için önerilerinin neler olduğu ve bundan sonra hep birlikte neler yapılabileceği sorularını yöneltti. Katılımcıların bu sorulara verdikleri cevapları maddeler halinde aşağıda bulabilirsiniz;

- 1- "Belli küçük bir bölgede mevcut kaynaklar kullanılarak fiilen bir rekabet ortamı nasıl oluşturulabilir?" sorusunun cevabına yönelik araştırmalar yapılması faydalı olur.
- 2- Hali hazırda kaynakları olan bir bölgede rekabet ortamının oluşmaması incelenebilir. Düzce'de orman sanayiinin gelişmemesi buna bir örnektir.
- 3- "Son 12 ayda yaşanan ihracat artışından faydalanan şirketler bu artışın ve faydanın sürdürülebilirliği için ne yapıyor?" sorusunun cevabına yönelik çalışmalar yapılması faydalı olur.
- 4- Mikro düzeyde rekabet gücünün önemli bir belirleyicisi olan kurumsal yönetim konusunda çalışmalar yapılması faydalı olur.
- 5- Biyoteknoloji konusuna önem verilmelidir.
- 6- Çalışmalar için öncelikle bir çerçeve çizilmelidir. Rekabeti ulusal, bölgesel, sektörel ve kurumsal olarak ayırmak ve tanımları bu ayrımlar doğrultusunda getirmek kolaylık sağlar.
- 7- Öngörmeye eğilimli, kontrol edilebilir verilerden oluşan bir modelleme gereklidir.
- 8- Çalışmaların sonucunda bir politika önerisi yapılması, ülke yönetimine mesajlar çıkması önemlidir.
- 9- İSO'nun her sene düzenlediği Sanayi Kongresinde bu tartışmalar gündeme getirilebilir.
- 10- Avrupa Birliği tarafından yürütülen ve Türkiye'nin de dahil olduğu *Innovation Scoreboard* çalışmasının detaylı incelemesinin yapılması ve bu çalışmayı oluşturan

parametrelerin Türkiye için tek tek incelenmesi gereklidir. Şimdiye kadar pek çok parametre için Türkiye'den data verilmemiş dolayısı ile ülkemiz çalışmanın kısıtlı bir boyutunda incelemeye dahil olabilmıştır.

- 11- Teknoparkların organizasyonu, eğitim ve araştırmanın rekabet gücü ile ilişkisi incelenmesi önemli bir diğer konudur.
- 12- Türkiye'de bu konularda veri ve veri paylaşımı eksikliği vardır. Model bazlı periyodik ölçümler yapıp bunları ilgili kişi ve kurumlara yaymak faydalı sonuçlar verecektir.
- 13- Vizyon 2023 çalışmasının rekabet ile ilgili sonuçlarının kamuoyuna duyurulmasında Forum etkili bir rol oynayabilir.
- 14- Pazar araştırmaları yapılabilir.
- 15- Çalıştayda oluşturulan platformun devamlılığı için bir plan oluşturulması gerekmektedir. Devamlılık bu çalışma için çok önemlidir.
- 16- KalDer'in mükemmellik modeli metodoloji geliştirme konusunda faydalı olabilir.
- 17- Avrupa Birliği tarafından Lizbon'da yayınlanan ve Lizbon Stratejisinin ortaya konulduğu raporun başlıkları altında çalışma grupları oluşturulabilir.
- 18- Gelecek 10 yıl için teknoloji dışındaki eğilimlerin de değerlendirilmesi faydalı olur.
- 19- Hali hazırdaki sistemin incelenip değerlendirilmesi , verimi ve üretkenliği artırmaya yönelik rekabet gücünü geliştirici unsurların ortaya çıkarılması hem daha ucuza hem de daha kısa sürede büyük fayda sağlar.
- 20- Kümeleşme konusunda firmalarda, özellikle KOBİlerde yönetsel bilgi eksikliği vardır. Bu konuda örnekler sergilenerek firmalara yardımcı olunabilir.
- 21- Girişimcilik rekabet açısından çok önemli bir konudur. Forum çalışmaları içinde kapsanmalıdır.
- 22- Üretilen bilginin alıcısının kim olacağı belirlenmeli ve bilgi bu alıcının özelliklerine göre sunulmalıdır. Mesela KOBİ'lere yönelik bir çalışmada karmaşık modellerden bahsetmek faydayı azaltır.
- 23- Türkiye'de çok iş yapılmasına rağmen markalaşma olmadığı için katma değer ülkemizde kalmıyor. Örneğin, tekstilde üretimi biz yaptığımız halde marka yabancı olduğu için biz katma değer çok az bir kısmını alabiliyoruz. Markalaşma olmadıkça rekabet gücünü elde edemeyiz.
- 24- Objektif, kâr amacı gütmeyen küçük grupların piyasaya dağılıp, firmaları değerlendirmesi, rekabet gücünü artırıcı öneriler geliştirmesi çok etkili olabilir.
- 25- Forum Internet sitesini rekabet konusunda yapılan işlerin bir araya getirilip duyurulması konusunda geliştirebilir. Forum bir haber ağı merkezi rolü üstlenirse faydalı olur.

Geliştirilen bu önerilerden sonra katılımcılara rekabet konusunda oluşmaya başlayan bu ağın parçası olabilecek kişiler ile ilgili olarak Forum'la bağlantıya geçmeleri, ürettikleri veya haberdar oldukları çalışmaları Forum ile paylaşmaları çağrısı yapıldı.